

AmCham
Health Care
Council

Prevence kardiometabolických onemocnění

Jak zabránit tsunami chronických onemocnění II.

Panelová diskuze u kulatého stolu dne 13. října 2021,
které předsedal **ministr zdravotnictví ČR**

Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, MHA

Kulatý stůl dne 13. října 2021 si kladl za cíl diskutovat především oblast prevence kardiometabolických onemocnění z pohledu nejen metodického (co je třeba udělat, koho je třeba zapojit apod.), ale také z pohledu motivačního (tj. jak zvýšit informovanost cílové populace, jak motivovat poskytovatele zdravotní péče apod.). Součástí debaty byly také konkrétní realizované či připravované pilotní screeningové programy. Celkovým cílem je prodloužit roky života prožitého ve zdraví prostřednictvím zlepšení prevence. Zlepšení prevence zahrnuje zdravější životní styl, pro který se pacienti rozhodují prostřednictvím vzdělávání a pobídek, a dále také komplexnější celostátní screeningovou síť, která zachytí závažná onemocnění v časných stadiích a referuje pacienty do center péče, které dokážou nemoc rychle a efektivně léčit. Účastníky kulatého stolu byli: Ministr zdravotnictví ČR Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, MHA, prof. MUDr. Richard Češka, CSc., FACP, F.E.F.I.M., Česká internistická společnost, prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., dr. h. c., Společnost pro metabolická onemocnění skeletu ČLS JEP, MUDr. Petr Šonka, Sdružení praktických lékařů ČR, MUDr. Petr Šmach, ZP Škoda a Ing. David Šmehlík, MHA, Všeobecná zdravotní pojišťovna.

Z diskuze vyplynuly následující příklady a doporučení

1. Lepší přístup k informacím o zdravém životním stylu/chování, které preventuje chronická onemocnění, a lepší pobídky a nástroje pro pacienty.

- Programy prevence** jsou nastaveny a je prostor pro další. Na úrovni praktických lékařů probíhá záchyt demence nebo nově screening karcinomu plic. Záchyt osteoporózy¹ je možný na úrovni praktických lékařů a gynekologických ambulancí lékařů. Možnost aplikace **telemedicíny a zapojení nelékařských profesí do edukace**.
- Propagace** a profesionální marketing prevence. Zapojení influencerů ve všech věkových kategoriích. U starší generace propagace prostřednictvím **televize**. Zdůraznit význam celostátních programů, které jsou individuální.
- Zdravotní gramotnost** lze budovat od dětství, např. v rámci **občanské výchovy**.
- Akademie pro pojištěnce**, včetně virtuálního formátu. Pojišťovna jako místo, kde pojištěnec dostane radu o nemoci i prevenci a zaručené informace. Mobilní **aplikace** obsahuje upozornění na screeny i bonusy, a také informace o důsledcích, když jednotlivec o své zdraví nepečuje.
- Národní zdravotnický informační portál** <https://www.nzip.cz/> je návodem pro chování v různých životních situacích a obsahuje srozumitelné informace pro všechny občany.

2. Pobídky prostřednictvím pojišťoven pro zaměstnavatele k organizaci preventivních programů. Motivace zaměstnavatelů a zaměstnanců.

- Speciální programy pro zaměstnance pro konkrétní zaměstnavatele** s ohledem na skutečnost, že různé profese mohou nést různou zátěž ovlivňující zdravotní stav. Zaměstnavatel pečuje o své zaměstnance jako o to nejcennější, co má. Zaměstnancům na zdraví záleží, chtějí pracovat, mít důchody, tudíž nechtějí být nemocní nebo dlouhodobě nemocní. **Role zaměstnavatele v edukaci zaměstnanců**.
- ZP Škoda: IT aplikace „Karta mého srdce“ - u chronických onemocnění existuje přístup k datům a výsledkům v rámci smlouvy a souhlasu pojištěnce, aby si jednotlivec mohl sledovat zdravotní stav. Realizace screeningu karcinomu prostaty. Spolupráce se zaměstnavateli např. hromadná úhrada příspěvků na očkování.
- Motivace k prevenci formou zážitků, **vyšší kvalitou života**. Např. příspěvek na ozdravný pobyt může být populární ve zdravotnickém zařízení.
- Platformy a sdružení pro **sdílení zkušeností** z oblasti motivace zaměstnanců k preventivním programům.

3. Optimalizace sítě preventivní péče s cílem usnadnit pacientům přístup a efektivní přidělování případů podle požadované léčby.

- „Superspecializované“ preventivní ambulance na krajské úrovni, např. u velkých nemocnic pro pacienty s konkrétní diagnózou, která je příliš sofistikovaná (**nejedná se o „lepší, vyšší standard péče“ s jiným přístupem k pacientovi**).
- Centra excellence s funkcí **edukační (včetně oblasti pohybu a výživy), sběru a sdílení dat**. Funkce **referenčního centra** pro ambulance, lékaře.
- Tyto programy by měly mít **oficiální certifikát** tak, aby se předešlo zkreslení pohledu na prevenci pod vlivem komerčních subjektů, které v této oblasti podnikají.

¹ V zahraničí byl vytvořen dotazník s 10-15 otázkami (FRAX - Fracture Risk Assessment Tool, <https://www.sheffield.ac.uk/FRAX/tool.aspx?country=39>), který je dostupný i v českém jazyce, a který spočítá individuální riziko na příštích 10 let. Sestra případně referuje na vyšetření (seznam pracovišť <https://smos.cz/seznam-dxa-pracovist/>).